

Europos Parlamentas (EP) ir ES Taryba antradienį pasiekė preliminarų susitarimą dėl naujos ES kovos su ekonomine prievarta priemonės. Ji leis reaguoti į užsienio šalių veiksmus, pavyzdžiui, bandymą apriboti prekybą ar investicijas ES ar jos narių atžvilgiu.

Naujoji priemonė skirta apsaugoti ES strateginiams ir ekonominiams interesams. Ji suteiks ES galimybę reaguoti pagal tarptautinę teisę tuo atveju, jei ES ar jos valstybė narė patirtų ekonominį šantažą iš ES nepriklausančios šalies dėl tam tikro politinio pasirinkimo ar pozicijos, pavyzdžiui, priimtų parlamento rezoliucijų. Pagrindinis naujosios priemonės tikslas – atgrasyti ES nepriklausančias šalis nuo prievartos arba priversti jas nutraukti prievartą, įskaitant grasinimus, ir vengti konflikto eskalavimo.

„Per naktį padarėme didžiulę pažangą formuodami šį naująjį teisės aktą, kad jis taptų veiksmingu atgrasymo būdu ir galinga kovos su ekonomine prievarta priemone. Turėdami platų atsakomųjų priemonių sąrašą, žalos atlyginimo sistemą, aiškius terminus ir aktyvų Europos Parlamento dalyvavimą visame procese, esame arti to, kad pabaigtume susitarimą, kuris suteiks ES galimybę tvirtai gintis susidūrus su ekonominiu šantažu“, – sako EP pranešėjas Bernd Lange (Socialistai ir demokratai, Vokietija).

Europarlamentarams derybose pavyko išsaugoti [platų galimų ES atsakomųjų priemonių sąrašą](#). Jie pabrėžia, kad ši priemonė turi būti naudojama tik kraštutiniu atveju, kai išnaudotos visos kitos galimybės, įskaitant tiesiogines derybas.

EP derybininkai pasiekė, kad teisės akto taikymo sritis būtų išplėsta, įtraukiant žalos ištaisymo priemones, jei manoma, jog tai tikslinga. Jie taip pat numatė galutinius terminus nustatyti ekonominės prievartos atvejį ir numatyti atsaką, kad procedūra būtų pakankamai operatyvi ir būtų išvengta administracinio vilkinimo. Europarlamentarai taip pat sustiprino demokratinę naujosios priemonės taikymo kontrolę, derybose užtikrinę, kad EP kartu su ES Taryba bus informuojamas visuose proceso etapuose.

Galutinis teisės akto tekstas dar turės būti patvirtintas per paskutinį trišalių derybų posėdį. Po to susitarimą dar oficialiai turės patvirtinti EP ir ES Taryba.

EP ir ES Tarybos prašymu Komisija [savo pasiūlymą](#) dėl kovos su ekonomine prievarta priemonės paskelbė 2021 m. gruodžio 8 d. EP keliose rezoliucijose pernai [sausį](#), [vasarį](#) ir [rugsėį](#) pasmerkė Kinijos Liaudies Respublikos ekonominę prievartą Lietuvos atžvilgiu dėl Lietuvos politinių sprendimų.

ES institucijos sutarė dėl priemonės kovoti su užsienio šalių
ekonomine prievarta

